

Aanvullend natuuronderzoek Verheulswelden

Onderzoek naar beschermde plant- en diersoorten in 4 percelen op
bedrijventerrein Verheulswelden

rapportnummer 1291

Aanvullend natuuronderzoek Verheulsweiden

Onderzoek naar beschermde plant- en diersoorten in 4 percelen
op bedrijventerrein Verheulsweiden

Colofon

Zelhem : juli 2013

Rapportnummer : 1291

Projectnummer : 2038

Opdrachtgever : Gemeente Doetinchem

Contactpersoon : Menno Baten

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies

Dr. Grashuisstraat 8

7021 CL Zelhem

T 0314 641910

F 0314 641909

info@staringadvies.nl

www.staringadvies.nl

Auteur(s): ing. R. Boerboom / drs. L.M.A. Witjes

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Beschrijving onderzoeksgebied	5
3	Het onderzoek	7
	3.1 Onderzoeksmethode	8
	3.2 Resultaten	9
4	Toetsing aan de Flora- en faunawet	16
	4.1 Vleermuizen	16
	4.2 Overige beschermde soorten	20
5	Conclusie	22
Bijlage 1	Impressie plangebied	24
Bijlage 2	Wettelijk kader	26
Bijlage 3	Onderzoeksresultaten	29

1 Inleiding

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. De gemeente Doetinchem is bezig met de voorbereiding van een nieuw bestemmingsplan voor 4 kavels op bedrijventerrein Verheulswede. Op de kavels staat de ontwikkeling van bedrijven gepland. In 2009 is het gehele bedrijventerrein globaal onderzocht op beschermde flora en fauna (*SSA rapportnummer 0993*). Hieruit blijkt dat er mogelijk belangrijke foerageergebieden en vliegroutes van verschillende vleermuissoorten aanwezig zijn in of nabij de 4 kavels. Het gaat om de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Daarnaast kunnen er vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele streng beschermde zoogdieren en broedvogels verwacht worden. De vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten en de essentiële foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn strikt beschermd.

Om te bepalen of de geplande ruimtelijke ontwikkelingen in de 4 percelen negatieve effecten hebben op vleermuizen en andere beschermde soorten is aanvullend veldonderzoek noodzakelijk. De gegevens uit 2009 zijn juridisch gezien verouderd. Verspreidingsgegevens van streng beschermde soorten zijn maximaal 2 tot 3 jaar geldig. Bovendien is destijds niet op perceelsniveau onderzocht welke beschermde soorten aanwezig zijn. De heer Baten van de gemeente Doetinchem is betrokken bij het nieuwe bestemmingsplan voor de 4 kavels en heeft Staring Advies gevraagd voor een aanvullend natuuronderzoek. Het aanvullend onderzoek is met name gericht op foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen en op vaste rust- en verblijfplaatsen van overige streng beschermde soorten.

2 Beschrijving onderzoeksgebied

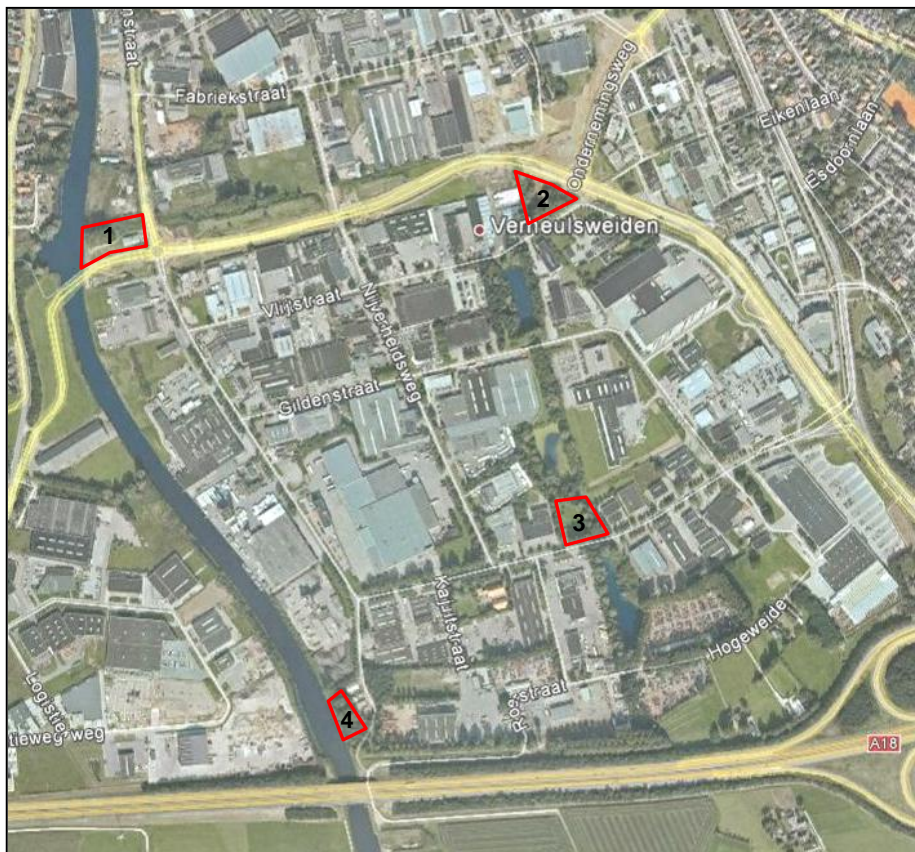
Gegevens plangebied

Locatie: Bedrijventerrein Verheulswelden
Plaats: Doetinchem
Gemeente: Doetinchem
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

De 4 kavels liggen binnen het bedrijventerrein Verheulswelden (zie figuur 1). Verheulswelden is het grootste bedrijventerrein van de Achterhoek (ca. 165 hectare). Het is gelegen tussen de snelweg A18 en het centrum van Doetinchem. Langs de invalsweg naar het centrum en langs de Oude IJssel. De Oude IJssel wordt door een aantal bedrijven als transportas benut. Aan de noordzijde van het terrein loopt de spoorlijn Arnhem-Winterswijk en ligt station Doetinchem. Er is sprake van een grote verscheidenheid aan bedrijven, van kantoren tot autosloperijen, perifere detailhandel en productiebedrijven met grote loodsen.

De 4 onderzochte kavels liggen verspreid over het bedrijventerrein. Het betreffen 4 onbebouwde kavels die in de huidige situatie onderdeel uitmaken van de groenstructuur van Verheulswelden (zie figuur 1).

Figuur 1. Ligging onderzoeksgebieden (rood).

Kavel 1

Kavel 1 betreft een onbebouwd perceel tussen de Oude IJssel, de Bedrijvenweg en de Havenstraat. Voormalige bedrijfsbebouwing is reeds gesloopt. Op het perceel staan 4 forse populieren. De vegetatie bestaat verder uit een dicht (braam)struweel, enkele jonge linden, een kruidenrijke bermvegetatie en een gedeelte oevervegetatie van de Oude IJssel (zie figuur 2 en bijlage 1).

Figuur 2. Luchtfoto van kavel 1.

Kavel 2

Kavel 2 betreft een onbebouwd perceel tussen de Bedrijvenweg en de Vlijtstraat. Op het perceel is een vijver te vinden met daaromheen enkele wilgen, zwarte elzen, populieren en braamstruweel. Een gedeelte van het braamstruweel is geklepeld. Langs de Vlijtstraat staan enkele forse populieren. Deze populieren zijn gedurende het onderzoek, tussen veldbezoek 1 en veldbezoek 2 gekapt (tijdens het broedseizoen), zie bijlage 2. Een gedeelte van het perceel, langs de Bedrijvenweg, bestaat uit een open ruigte van voornamelijk pitrus (zie figuur 3 en bijlage 1).

Figuur 3. Luchtfoto van kavel 2.

Kavel 3

Kavel 3 betreft een open grasland aan de Havenstraat. Er staan enkele oude knotwilgen langs de rand van het perceel. Verder staan er enkele bomen en struiken aan de randen van het perceel, waaronder zomereik, ruwe berk, populier, wilg en braamstruweel. Aan de noordzijde grenst het perceel aan een vijver (zie figuur 3 en bijlage 1).

Figuur 4. Luchtfoto van kavel 3.

Kavel 4

Kavel 4 betreft een volledig bebost perceel tussen de Oude IJssel en een bedrijventerrein aan het eind van de Havenstraat. Het bosje kent een afwisseling in boomsoorten en leeftijd. Er staat voornamelijk gewone es en populier, afgewisseld met zwarte els, hazelaar, ruwe berk en gewone braam. Doordat er weinig licht op de bodem valt is de vegetatie matig tot slecht ontwikkeld (zie figuur 5 en bijlage 1). Een gedeelte van het perceel bestaat uit oevervegetatie van de Oude IJssel.

Figuur 5. Luchtfoto van kavel 4.

3.1 Onderzoeksmethode

Gedurende het veldseizoen van 2013 is gericht veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen en overige streng beschermde soorten in 4 kavels op het bedrijventerrein Verheulseweiden. Het onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk vastgestelde richtlijnen.

Vleermuizen

De onderzoeksintensiteit is bepaald op basis van de te verwachten soorten en het gebiedsgebruik. Richtinggevend hiervoor is het Protocol voor vleermuisinventarisaties (2013) van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. De 4 kavels kunnen in gebruik zijn als vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast kunnen in de directe omgeving van de kavels belangrijke foerageergebieden of vliegroutes liggen, die binnen de invloedssfeer van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen vallen. Gedurende het natuuronderzoek van 2009 zijn vliegroutes en foerageergebieden in en rondom de kavels aangetroffen van de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Volgens het vleermuisprotocol dient bij onderzoek naar vliegroutes/foerageergebieden van de te verwachte vleermuissoorten het plangebied gedurende de periode april t/m juli 2 maal gedurende 2 uur geïnventariseerd te worden. Het onderzoek dient plaats te vinden rond de avond- of ochtendschemering. Hiervan dient minimaal 1 veldbezoek gedurende de kraamperiode (vanaf 1 juni) uitgevoerd te worden. Er dient minimaal 4 weken tussen de 2 onderzoeksronde te zitten. De 4 kavels zijn door een ervaren vleermuisonderzoeker eenmaal onderzocht in de periode eind april/begin mei en eenmaal in de periode begin juni (zie tabel 1). Hierdoor is een volledig beeld ontstaan over het gebiedsgebruik door vleermuizen in en nabij de 4 kavels.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
B. Voerman	1	22-5-2013	21.00 uur	Bew olkt, droog, 8 °C, w ind 1-2 Bf
B. Voerman	2	25-6-2013	22.00 uur	Onbew olkt, droog, 11 °C, w ind 1-2 Bf

Tabel 1. Bezoekdata vleermuisonderzoek.

Overige beschermde soorten

Elke kavel is gedurende 2 korte inspecties onderzocht op vaste rust- en verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten als boombewonende vleermuizen, steenmarter, eekhoorn, roek, sperwer, buizerd etc. (zie tabel 2). Deze soorten zijn in het recente verleden aangetroffen op Verheulseweiden. Hierbij is specifiek gelet op voor vleermuizen geschikte boomholten, eekhoornnesten, vogelnesten en voor steenmarter geschikte schuilplaatsen. De eerste inspectie is uitgevoerd in de periode maart/begin april, wanneer er nog niet of nauwelijks blad aan de bomen zit. Hierdoor kunnen nesten eenvoudig waargenomen worden. Gedurende het voortplantingsseizoen (mei/juni) is een tweede veldbezoek uitgevoerd om te controleren of er nesten of verblijfplaatsen in gebruik zijn.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	6-3-2013	14.00 uur	Onbew olkt, droog, 15 °C, w ind 1 Bf
R. Boerboom	2	14-6-2013	12.00 uur	licht bew olkt, droog, 16°C, w ind 2-3 Bf

Tabel 2. Bezoekdata overige soorten.

3.2 Resultaten

3.2.1 Vleermuizen

Kavel 1

Dit deelgebied is in gebruik door 4 vleermuissoorten (zie bijlage 3). In en rondom het plangebied zijn de volgende vleermuissoorten aangetroffen: bruine grootvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en een onbekende vleermuissoort (deze soort kon op basis van de geluidsopnamen niet op naam gebracht worden).

Bruine grootvleermuis

Er zijn 2 foeragerende exemplaren in het plangebied aangetroffen. Er zijn geen verblijfplaatsen van de soort aanwezig. De forse populieren in het plangebied zijn wel geschikt als balts- en paarlocatie voor de bruine grootvleermuis. De oeverzone van de Oude IJssel en de daar aanwezige begroeiing is van belang als foerageergebied voor deze soort.

Gewone dwergvleermuis

Er zijn tot circa 10 exemplaren foeragerend aangetroffen in het plangebied en langs de oever van de Oude IJssel. Er zijn geen essentiële foerageergebieden, vliegroutes of verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. Het plangebied is geen essentieel leefgebied voor deze soort. De oeverzone van de Oude IJssel is echter wel van groot belang als foerageergebied.

Ruige dwergvleermuis

Langs de oever van de Oude IJssel zijn minimaal 3 exemplaren foeragerend aangetroffen. Er zijn geen essentiële foerageergebieden, vliegroutes of verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. De forse populieren in het perceel zijn echter wel geschikt als balts- en paarlocatie voor de ruige dwergvleermuis. Ook de oeverzone van de Oude IJssel is van groot belang als foerageergebied voor deze soort.

Vleermuis onbekend

Eenmalig is een onbekende vleermuissoort foeragerend aangetroffen.

Kavel 2

Dit deelgebied is in gebruik door 2 vleermuissoorten (zie bijlage 3). In en rondom het plangebied zijn de volgende vleermuissoorten aangetroffen: gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis. Gedurende het onderzoek zijn enkele forse populieren in het plangebied gekapt (zie bijlage 2). De bomen vormden een potentiële baltslocatie voor de bruine grootvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Gewone dwergvleermuis

Er zijn maximaal 3 exemplaren foeragerend aangetroffen in het plangebied. De dieren foerageerde gedurende de avonden enige tijd in en rond het perceel. Er zijn geen essentiële foerageergebieden, vliegroutes of verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. Het plangebied is geen essentieel leefgebied voor deze soort.

Rosse vleermuis

Er zijn enkele dieren overvliegend aangetroffen. De vleermuizen hadden geen binding met het plangebied.

Kavel 3

In het plangebied zijn twee vleermuissoorten aangetroffen: gewone dwergvleermuis en kleine dwergvleermuis (zie bijlage 3).

Gewone dwergvleermuis

Er zijn maximaal 3 exemplaren ter plekke foeragerend aangetroffen. Daarnaast zijn meerdere exemplaren overvliegend waargenomen. Het plangebied is onderdeel van een vliegroute in de richting noord – zuid. De vleermuizen gebruiken de groenstructuren rond de vijvers als vliegroute.

Kleine dwergvleermuis

Er zijn 1 tot 2 exemplaren kort foeragerend aangetroffen in het plangebied. Deze soort gebruikt mogelijk dezelfde vliegroute als de gewone dwergvleermuis.

Kavel 4

Dit deelgebied is in gebruik door 5 vleermuissoorten (zie bijlage 3). In en rondom het plangebied zijn de volgende vleermuissoorten aangetroffen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is uitsluitend foeragerend aangetroffen in het plangebied. Minimaal 4 exemplaren gebruiken het bosje, gedurende de avond, enige tijd als foerageergebied. Er zijn geen essentiële foerageergebieden, vliegroutes of verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. Het plangebied is geen essentieel leefgebied voor deze soort. De oeverzone van de Oude IJssel is echter wel van groot belang als foerageergebied voor deze soort.

Laatvlieger

De laatvlieger is uitsluitend foeragerend aangetroffen in het plangebied. Minimaal 2 exemplaren zijn aangetroffen. Er zijn geen essentiële foerageergebieden, vliegroutes of verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. Het plangebied is geen essentieel leefgebied voor deze soort. De oeverzone van de Oude IJssel is echter wel van groot belang als foerageergebied voor deze soort.

Rosse vleermuis

Er zijn circa 3 exemplaren overvliegend en 1 exemplaar kort foeragerend aangetroffen. Er zijn geen essentiële foerageergebieden, vliegroutes of verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. Het plangebied is geen essentieel leefgebied voor deze soort. De oeverzone van de Oude IJssel is echter wel van groot belang als foerageergebied voor deze soort.

Ruige dwergvleermuis

Langs de oever van de Oude IJssel zijn 2 tot 4 exemplaren foeragerend aangetroffen. Er zijn geen essentiële foerageergebieden, vliegroutes of verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. Enkele forse populieren in het perceel zijn echter wel geschikt als balts- en paarlocatie voor de

ruige dwergvleermuis. Ook de oeverzone van de Oude IJssel is van groot belang als foerageergebied voor deze soort.

Watervleermuis

Er zijn diverse exemplaren langs vliegend en foeragerend boven het water aangetroffen. Het plangebied zelf is geen essentieel leefgebied. Er zijn geen verblijfplaatsen of vliegroutes aanwezig. De oeverzone van de Oude IJssel is echter wel van groot belang als foerageergebied voor deze soort.

3.2.2 Overige beschermde soorten

Kavel 1 (zie bijlage 3)

Flora

Er groeit 1 licht beschermde plantensoort in het gebied: grote kaardenbol (Flora- en faunawet, tabel 1). In het plangebied groeien verder voornamelijk algemene soorten als grote brandnetel, gewone braam, riet, kweek, ridderzuring, schapenzuring, hondsdrif en kleefkruid. Daarnaast groeien er enkele kenmerkende soorten van voedselarme omstandigheden, zoals klein vogelpootje, hazenpootje en zandblauwtje. De bermen van de Bedrijvenweg zijn ingezaaid met een zaadmengsel. Het mengsel bevat diverse inheemse strikt beschermde, zeldzame en Rode Lijstsoorten, zoals grote tijm, wilde marjolein, steenanjer, grasklokje, kleine pimpernel, geel walstro, slangenkruid, sikkelklaver en veldsalie. Het voorkomen van deze soorten heeft geen beschermde status, aangezien ze ingezaaid zijn. Overige strikt beschermde plantensoorten worden niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van natuurlijke groeiplaatsen van strikt beschermde plantensoorten uit het plangebied of de directe omgeving.

Grondgebonden zoogdieren

In en rond het perceel zijn een aantal molshopen aangetroffen. De mol is licht beschermd: Flora- en faunawet, tabel 1. Overige beschermde (grondgebonden) zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen. Het perceel en omliggend terrein is geschikt leefgebied voor enkele licht beschermde soorten als bunzing, egel, haas, konijn en enkele algemene muizensoorten. Streng beschermde zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde soorten, zoals das, eekhoorn of steenmarter zijn niet aanwezig in het plangebied. De steenmarter kan het perceel wel als foerageergebied gebruiken. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde zoogdiersoorten uit het plangebied of de directe omgeving.

Vogels

Tijdens de veldbezoeken zijn de volgende vogelsoorten in en rondom het plangebied waargenomen: kleine karekiet, koolmees, fazant, meerkoet, fuut, tjiftjaf, winterkoning, grasmus en zwarte kraai. Een aantal van deze soorten broedt mogelijk in de opgaande begroeiing in het plangebied. De soorten meerkoet, kleine karekiet en fuut broeden in de oeverzones van de Oude IJssel. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten, zoals buizerd, roek, ransuil of sperwer, aangetroffen in het plangebied.

Overige soortgroepen

Het plangebied is, mede door de ligging langs de Oude IJssel, geschikt als landhabitat voor enkele algemene, licht beschermde amfibieënsoorten zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelde dieren worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelde dieren uit het plangebied. In de naastgelegen Oude IJssel komen enkele beschermde vissoorten voor: kleine modderkruiper en rivierdonderpad (Flora- en faunawet, tabel 2).

Kavel 2 (zie bijlage 3)

Flora

Er groeit 1 licht beschermde plantensoort in het gebied: grote kaardenbol (Flora- en faunawet, tabel 1). Ten zuiden van het plangebied groeit de licht beschermde brede wespenorchis (*SSA rapportnummer 0993*). Het plangebied is plaatselijk geschikt als groeiplaats voor deze licht beschermde soort. In het plangebied groeien verder voornamelijk algemene soorten als gewone braam, ridderzuring, grote brandnetel, gewone braam, kleine brandnetel, pitrus, hazelaar, gewone paardenbloem en hondsdrif. Streng beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde plantensoorten uit het plangebied of de directe omgeving.

Grondgebonden zoogdieren

In en rond het perceel zijn een aantal molshopen aangetroffen. De mol is licht beschermd: Flora- en faunawet, tabel 1. Overige beschermde (grondgebonden) zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen. Het perceel en omliggend terrein is geschikt leefgebied voor enkele licht beschermde soorten als bunzing, egel, haas konijn en enkele algemene muizensoorten. In 2005 is een eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) aangetroffen in het perceel (*SSA rapportnummer 0993*). De soort is tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen. Ook zijn er geen eekhoornnesten in de aanwezige bomen aangetroffen. Overige streng beschermde zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde soorten, zoals das of steenmarter zijn niet aanwezig in het plangebied. De steenmarter kan het perceel wel als foerageergebied gebruiken.

Vogels

Tijdens de veldbezoeken zijn de volgende vogelsoorten in en rondom het plangebied waargenomen: boomkruiper, koolmees, merel, putter, groenling, winterkoning, zwarte kraai, zwartkop en tijtjaf. Een aantal van deze soorten broedt mogelijk in de opgaande begroeiing in het plangebied. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten, zoals buizerd, roek, ransuil of sperwer, aangetroffen in het plangebied.

Overige soortgroepen

Tijdens het veldbezoek is de licht beschermde bruine kikker (Flora- en faunawet, tabel 1) aangetroffen in het plangebied. Er zijn enkele roepende mannetjes gehoord in de poel. Het plangebied is, mede door de aanwezige poel, geschikt als leefgebied voor enkele algemene, overige licht beschermde amfibieënsoorten zoals bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander. Streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelde dieren

worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelde dieren uit het plangebied of de directe omgeving.

Kavel 3 (zie bijlage 3)

Flora

In het perceel zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Net buiten het plangebied zijn de licht beschermde soorten brede wespenorchis, gewone vogelmelk en grote kaardenbol (Flora- en faunawet, tabel 1) aangetroffen. In de directe omgeving van het plangebied groeit de licht beschermde brede wespenorchis (*SSA rapportnummer 0993*). Het plangebied is geschikt als groeiplaats voor deze licht beschermde soorten. Verder zijn uitsluitend algemene plantensoorten van matig voedselrijke tot voedselrijke omstandigheden aangetroffen, zoals speerdistel, kweek, zachte ooievaarsbek, madeliefje, gewone braam, akkerdistel, ridderzuring, knoopkruid en kleine brandnetel. Streng beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde plantensoorten uit het plangebied of de directe omgeving.

Grondgebonden zoogdieren

In en rond het perceel zijn een aantal molshopen en graafsporen van konijnen aangetroffen. Beide soorten zijn licht beschermd: Flora- en faunawet, tabel 1. Overige beschermde (grondgebonden) zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen. Het perceel en omliggend terrein is geschikt leefgebied voor enkele licht beschermde soorten als bunzing, egel, haas en enkele algemene muizensoorten. Streng beschermde zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde soorten, zoals das, eekhoorn of steenmarter zijn niet aanwezig in het plangebied. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde zoogdiersoorten uit het plangebied of de directe omgeving.

Vogels

Tijdens de veldbezoeken zijn de volgende vogelsoorten in en rondom het plangebied waargenomen: boomkruiper, buizerd, groenling, koolmees, meerkoet, merel en vink. Een aantal van deze soorten broedt mogelijk in de opgaande begroeiing in het plangebied. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten, zoals buizerd, roek, ransuil of sperwer, aangetroffen in het plangebied. De waargenomen buizerd betrof een, in een boom rustend, exemplaar.

Overige soortgroepen

Het plangebied is, mede door de ligging nabij een vijver, geschikt als landhabitat voor enkele algemene, licht beschermde amfibieënsoorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelde dieren worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelde dieren uit het plangebied of de directe omgeving.

Kavel 4 (zie bijlage 3)

Flora

In het perceel zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Aan de rand van dit perceel is de licht beschermde plantensoort gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1) aangetroffen (zie figuur 6). In 2009 is in het plangebied de licht beschermde brede wespenorchis (*SSA rapportnummer 0993*) aangetroffen. Verder zijn uitsluitend algemene plantensoorten van droge tot vochtige voedselrijke omstandigheden aangetroffen, zoals hondsdraf, speenkruid, look-zonder-look, wilde peen en klimop. Streng beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde plantensoorten uit het plangebied of de directe omgeving.

Figuur 6. Gewone vogelmelk langs het fietspad aan de oostkant van het plangebied.

Zoogdieren

In en rond het perceel zijn een aantal molshopen aangetroffen. De mol is licht beschermd: Flora- en faunawet, tabel 1. Overige beschermde (grondgebonden) zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen. Het perceel en omliggend terrein is geschikt leefgebied voor enkele licht beschermde soorten als bunzing, egel, haas, konijn en enkele algemene muizensoorten. Streng beschermde zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde soorten, zoals das, eekhoorn of steenmarter zijn niet aanwezig in het plangebied. De steenmarter kan het perceel wel als foerageergebied gebruiken. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde zoogdiersoorten uit het plangebied of de directe omgeving.

Vogels

Tijdens de veldbezoeken zijn de volgende vogelsoorten in en rondom het plangebied waargenomen: grauwe gans, koolmees, meerkoet, merel, pimpelmees, roodborst, waterhoen,

zwartkop, vink, kleine karekiet, grauwe vliegenvanger, ekster en winterkoning. Een aantal soorten broedt mogelijk in het perceel. De soorten grauwe gans, waterhoen en meerkoet broeden in de oeverzones van de Oude IJssel. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten, zoals buizerd, roek, ransuil of sperwer, aangetroffen in het plangebied.

Overige soortgroepen

Het plangebied is, mede door de ligging langs de Oude IJssel, geschikt als landhabitat voor enkele algemene, licht beschermde amfibieënsoorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelde dieren worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Er zijn vanuit de literatuur geen waarnemingen bekend van streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelde dieren uit het plangebied of de directe omgeving. In de naastgelegen Oude IJssel komen enkele matig beschermde vissoorten voor: kleine modderkruiper en rivierdonderpad (Flora- en faunawet, tabel 2). Tijdens het veldonderzoek zijn de niet beschermde dagvlindersoorten citroenvlinder en kleine vos waargenomen in het plangebied en directe omgeving.

4 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

4.1 Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd via de Flora- en faunawet en de EU-Habitatrichtlijn (zie bijlage 2). Alle vleermuissoorten zijn in de Flora- en faunawet opgenomen in tabel 3: streng beschermd. Van streng beschermde soorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen beschermd. De meeste vleermuissoorten gebruiken gedurende het jaar meerdere typen verblijfplaatsen. Dit zijn zomerverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen. Ze kunnen regelmatig van verblijfplaats wisselen binnen de verschillende perioden. Met name de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op kraamverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen vereisen aandacht, aangezien die snel gevolgen kunnen hebben op de gunstige staat van instandhouding. Voor bijvoorbeeld verblijfplaatsen van een solitair mannetje is dat minder snel het geval. Dit betekent dat tijdens en na de werkzaamheden de functie van elk type verblijfplaats (winterverblijfplaats, zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats) behouden moet blijven, zodat een gelijk aantal dieren er gebruik van kan maken. Ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn strikt beschermd.

Kavel 1

De forse populieren vormen een geschikte baltslocatie voor de bruine grootovleermuis en ruige dwergvleermuis. Baltslocaties van vleermuizen zijn strikt beschermd. Echter zijn vleermuizen minder kritisch voor de baltslocaties dan voor hun kraam- of winterverblijven. Er staan diverse forse bomen in de directe omgeving die geschikt zijn als alternatieve baltslocatie. Het behouden van de bomen in het plangebied is echter wenselijk vanwege de geschiktheid als baltslocatie én als foerageergebied. Wanneer de bomen gekapt worden dient dit buiten de balts- en paarperiode van beide soorten te gebeuren. Bomenkap dient plaats te vinden gedurende de winterperiode: november t/m februari.

De oeverzone van de Oude IJssel is een essentieel foerageergebied voor met name de bruine grootovleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis. Er bevinden zich geen vliegroutes of verblijfplaatsen in het plangebied. Essentiële foerageergebieden van vleermuizen

zijn strikt beschermd via de Flora- en faunawet. Bij de inrichting van het perceel is het belangrijk dat er geen verlichting aangebracht wordt aan de westzijde, langs de Oude IJssel. Ook dient voorkomen te worden dat er strooilicht vanuit het plangebied op deze groenstrook schijnt. Er dient hier een voldoende brede groenstrook behouden te blijven, van minimaal 10 meter als bufferzone, zodat er geen verstoring van foeragerende vleermuizen plaatsvindt. Bomenkap dient in overleg met een ecooloog plaats te vinden om aantasting van de vliegroute te voorkomen. Als deze maatregelen getroffen worden is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk (zie figuur 7).

Figuur 7. Beschermingszone voor foeragerende vleermuizen aanbrengen langs Oude IJssel (oranje). In deze strook geen verlichting aanbrengen, ook zorgen dat er geen strooilicht op deze groenstrook ontstaat. De vegetatie intact laten als bufferzone (min. 10 meter).

Kavel 2

Dit plangebied is geen essentieel foerageergebied of vliegroute voor vleermuizen. Er zijn eveneens geen verblijfplaatsen aangetroffen. Enkele forse populieren zijn gedurende het veldseizoen van 2013 gekapt. Deze bomen vormden een geschikte baltslocatie voor de bruine grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis. Er staan nog enkele forse bomen in het plangebied die mogelijk in gebruik zijn als baltslocatie. Baltslocaties van vleermuizen zijn strikt beschermd. Echter zijn vleermuizen minder kritisch voor de baltslocaties dan voor hun kraam- of winterverblijven. Er staan diverse forse bomen in de directe omgeving die geschikt zijn als alternatieve baltslocatie. Met name aan de zuidzijde van het plangebied langs de vijvers staan geschikte bomen. Het behouden van de bomen in het plangebied is echter wenselijk vanwege de geschiktheid als baltslocatie én als foerageergebied. Wanneer de bomen gekapt worden dient dit te gebeuren buiten de balts- en paarperiode van beide soorten. Bomenkap dient plaats te vinden gedurende de winterperiode: november t/m februari. Als deze maatregelen getroffen worden is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

Kavel 3

Het plangebied is onderdeel van een vliegroute van de gewone dwergvleermuis en mogelijk ook van de kleine dwergvleermuis. Er loopt een vliegroute van noord naar zuid, via het plangebied. De vleermuizen gebruiken de groenstructuren langs de vijvers en in het plangebied als geleiding. Vliegroutes zijn strikt beschermd via de Flora- en faunawet. Bij de inrichting van het perceel is het belangrijk dat er geen verlichting aangebracht wordt nabij de opgaande begroeiing. Ook dient voorkomen te worden dat er strooilicht vanuit het plangebied op deze groenstrook schijnt. De opgaande begroeiing dient zoveel behouden te blijven (zie figuur 8). Bomenkap dient in overleg met een ecooloog plaats te vinden om aantasting van de vliegroute te voorkomen. Als deze maatregelen getroffen worden is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk (zie figuur 8).

Figuur 8. Vliegroute beschermen door hier geen bomen te kappen en geen verlichting aan te brengen (oranje). Ook zorgen dat er geen strooilicht op deze groenstrook valt.

Kavel 4

Enkele forse populieren in het plangebied vormen een geschikte baltslocatie voor de bruine grootvleermuis en ruige dwergvleermuis. Baltslocaties van vleermuizen zijn strikt beschermd. Echter zijn vleermuizen minder kritisch voor de baltslocaties dan voor hun kraam- of winterverblijven. Er staan diverse forse bomen in de directe omgeving die geschikt zijn als alternatieve baltslocatie. Het behouden van deze forse bomen in het plangebied is echter wenselijk vanwege de geschiktheid als baltslocatie én als foerageergebied. Wanneer de bomen gekapt worden dient dit buiten de balts- en paarperiode van beide soorten te gebeuren. Bomenkap dient plaats te vinden gedurende de winterperiode: november t/m februari.

De oeverzone van de Oude IJssel is een essentieel foerageergebied voor met name de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Er bevinden zich geen vliegroutes of verblijfplaatsen in het plangebied. Essentiële foerageergebieden van vleermuizen zijn strikt beschermd via de Flora- en faunawet. Bij de inrichting van het perceel is het belangrijk dat er geen verlichting aangebracht wordt aan de westzijde, langs de Oude IJssel. Ook dient voorkomen te worden dat er strooilicht vanuit het plangebied op deze groenstrook schijnt. Er dient hier een voldoende brede groenstrook behouden te blijven, van minimaal 10 meter als bufferzone, zodat er geen verstoring van foeragerende vleermuizen plaatsvindt. Bomenkap dient in overleg met een ecooloog plaats te vinden om aantasting van de vliegroute te voorkomen. Als deze maatregelen getroffen worden is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk (zie figuur 9).

Figuur 9. Vliegroute beschermen door hier geen bomen te kappen en geen verlichting aan te brengen (oranje). Ook zorgen dat er geen strooilicht op deze groenstrook valt.

4.2 Overige beschermde soorten

Flora

Er groeien enkele algemene, licht beschermde plantensoorten in en rondom de kavels. Voor licht beschermde soorten, zoals de aangetroffen brede wespenorchis, gewone vogelmelk en grote kaardenbol (Flora- en faunawet, tabel 1) geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. In enkele nabijgelegen bermen (o.a. de Bedrijvenweg, Ondernemingsweg en Terborgseweg) groeien de strikt beschermde plantensoorten steenanjer, veldsalie en wilde marjolein (Flora- en faunawet, tabel 2). Deze soorten zijn hier ingezaaid. Ook het licht beschermde grasklokje is ingezaaid in de bermen van de Bedrijvenweg. Het voorkomen van deze soorten heeft geen beschermde status. Voor de soortgroep flora is het nemen van mitigerende of compenserende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn uitsluitend licht beschermde soorten aangetroffen in de kavels: konijn en mol (Flora- en faunawet, tabel 1). De te verwachte soorten zijn, met uitzondering van de eekhoorn en de steenmarter, allemaal licht beschermd. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling.

Eekhoorn

De eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) kan sporadisch de kavels als foerageergebied gebruiken. Uit het recente verleden zijn enkele waarnemingen van eekhoorns bekend vanuit Verheulswieden en de directe omgeving. Van deze soort zijn alleen de vaste rust en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen in de 4 kavels. Voor deze soort is het nemen van mitigerende of compenserende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk.

Steenmarter

De steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) kan mogelijk de percelen als foerageergebied gebruiken. Van deze soort zijn alleen de vaste rust en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Vaste rust- en verblijfplaatsen worden echter niet verwacht, door het ontbreken van geschikte schuilplaatsen. Voor deze soort is het nemen van mitigerende of compenserende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk.

Broedvogels

In alle 4 kavels kunnen een aantal broedvogels verwacht worden. Het betreft soorten van ruigte, struweel en bos. Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd (zie bijlage 2).

Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten worden verstoord, zijn verboden. Het gaat hierbij met name om de broedgevallen van vogels. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Het verwijderen van vegetatie en het kappen van bomen dient buiten het broedseizoen plaats te vinden. Het broedseizoen loopt globaal van maart t/m juli.

Jaarrond beschermde soorten

Er zijn geen nesten of rustplaatsen aangetroffen van soorten waarvan de in gebruik zijnde nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn. Elders op industrieterrein Verheulseweide broeden de jaarrond beschermde soorten huismus en roek. In of nabij de 4 kavels zijn geen nesten aangetroffen van deze soorten. Voor deze soorten is het nemen van mitigerende of compenserende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk.

Overige soortgroepen

Er zijn enkele licht beschermde amfibieën aangetroffen en te verwachten in de kavels. Het betreft de soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (Flora- en faunawet, tabel 1). Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling.

Streng beschermde soorten komen niet voor en worden ook niet verwacht in de kavels. Voor overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden) is het nemen van mitigerende of compenserende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk.

Aanbeveling

De poel in kavel 2 wordt gebruikt als voortplantingswater door de bruine kikker en mogelijk ook door bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander. Het is wenselijk om deze poel met een gedeelte landhabitat te behouden, zodat de lokale populaties van deze amfibieënsoorten geen negatieve effecten ondervinden.

5 Conclusie

Vleermuizen

De kavels 1 en 4 grenzen aan belangrijke foerageergebieden van vleermuizen, waardoor er mogelijk negatieve effecten optreden door ruimtelijke ontwikkelingen in de percelen zelf. Door maatregelen te treffen zoals het voorkomen van strooilicht en het voldoende intact laten van de aanwezige groenstroken wordt voorkomen dat foerageergebieden verstoord worden.

In de kavels 1, 2 en 4 zijn enkele forse bomen aanwezig die geschikt zijn als baltslocatie voor de bruine grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis. Het kappen van deze bomen is niet wenselijk. Wanneer bomenkap onvermijdelijk is, dient dit te gebeuren in de periode november t/m februari. Er zijn rondom deze kavels voldoende alternatieve baltslocaties aanwezig.

Kavel 3 is onderdeel van een vliegroute van vleermuizen. Mogelijk treden er negatieve effecten op deze vliegroute op door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen. Door maatregelen te treffen zoals het voorkomen van strooilicht en het voldoende intact laten van de aanwezige groenstrook wordt voorkomen dat de vliegroute verstoord wordt.

Wanneer de in paragraaf 4.2 beschreven mitigerende maatregelen getroffen worden, is overtreding van de Flora- en faunawet niet aan de orde. Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor vleermuizen.

Bomenkap in de 4 gebieden dient alleen plaats te vinden in overleg met een ecooloog.

Broedvogels

Werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen gestart te worden om verstoring van broedvogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van maart t/m juli. Er zijn geen nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde soorten aanwezig in het onderzoeksgebied. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige soortgroepen

Het nemen van mitigerende of compenserende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor overige soortgroepen.

Bijlagen

Bijlage 1 Impressie plangebied

Kavel 1

Kavel 2

Kavel 2, gekapte populieren

Kavel 3

Kavel 4

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: "Uitgebreide" toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit

van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn

jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

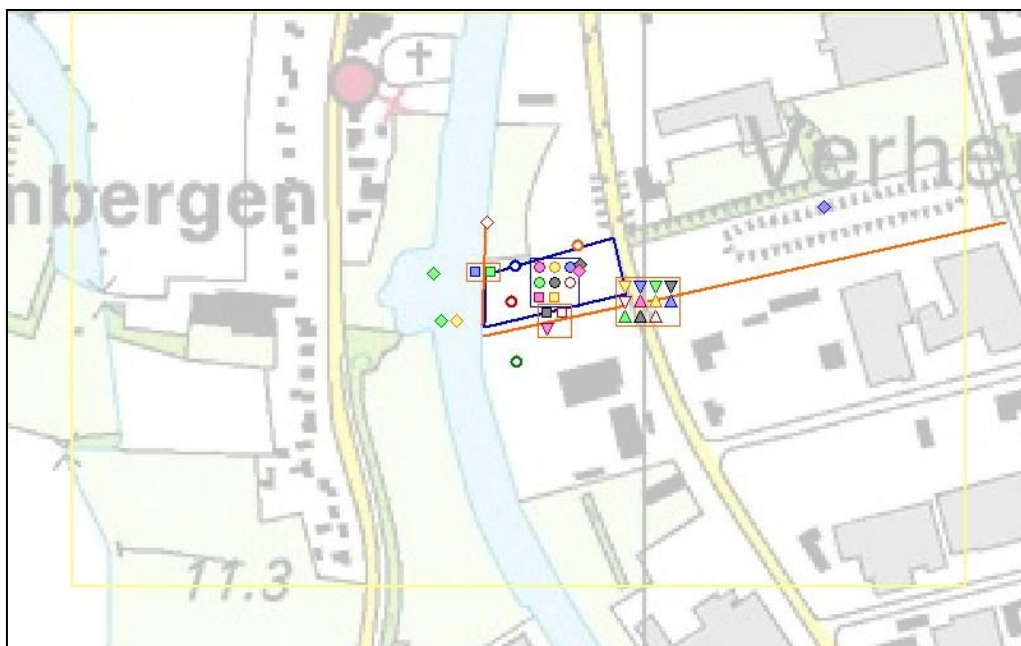
Bijlage 3 Onderzoeksresultaten

Kavel 1. Vleermuizen

- Ruige dwergvleermuis
- Dwergvleermuis
- Grootoorvleermuis

Kavel 1. Overige soorten

● Mol ◆ Schapenzuring ■ Liesgras ▼ Hazenpootje ▽ Slangenkruid ▲ Veldsalie ◆ Grote kaardebol ◆ Winterkoning ● Koolmees	● Kweek ○ Ridderzuring ■ Riet ▼ Grasklokje ▽ Geel walstro ▲ Kleine pimpemel ◆ Fuut ◆ Kleine Karekiet ● Zwarte Kraai	● Kleefkruid ■ Grote brandnetel ■ Zandblauwtje ▼ Gewone margriet ▲ Sikkelklaver ▲ Grote tijm ◆ Fazant ● Grasmus	● Hondsdraf ■ Gewone braam □ Klein vogelpootje ▼ Steenanjer ▲ Wilde marjolein ▲ Blauwe lupine ◆ Meerkoet ○ Tjiftjaf

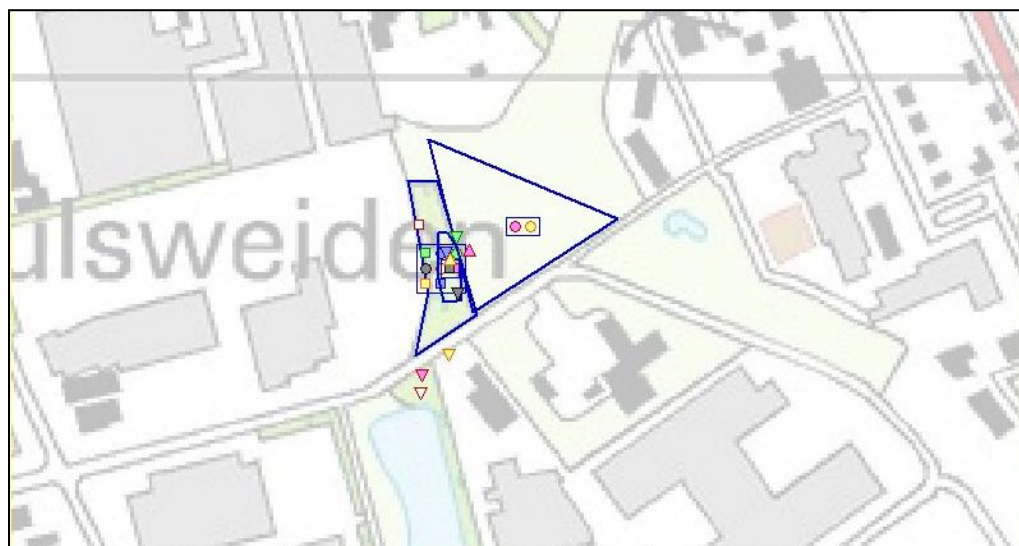
Kavel 2. Vleermuizen

● Dwergvleermuis

● Rosse vleermuis

Kavel 2. Overige soorten

● Grote kaardebol
● Ridderzuring
■ Gewone braam
▼ Merel
▼ Boomkruiper

● Pitrus
○ Gewone paardenbloem
■ Mol
▼ Zwartkop
▼ Zwarte Kraai

● Hazelaar
■ Grote brandnetel
■ Bruine kikker
▼ Tijftjaf
▲ Groenling

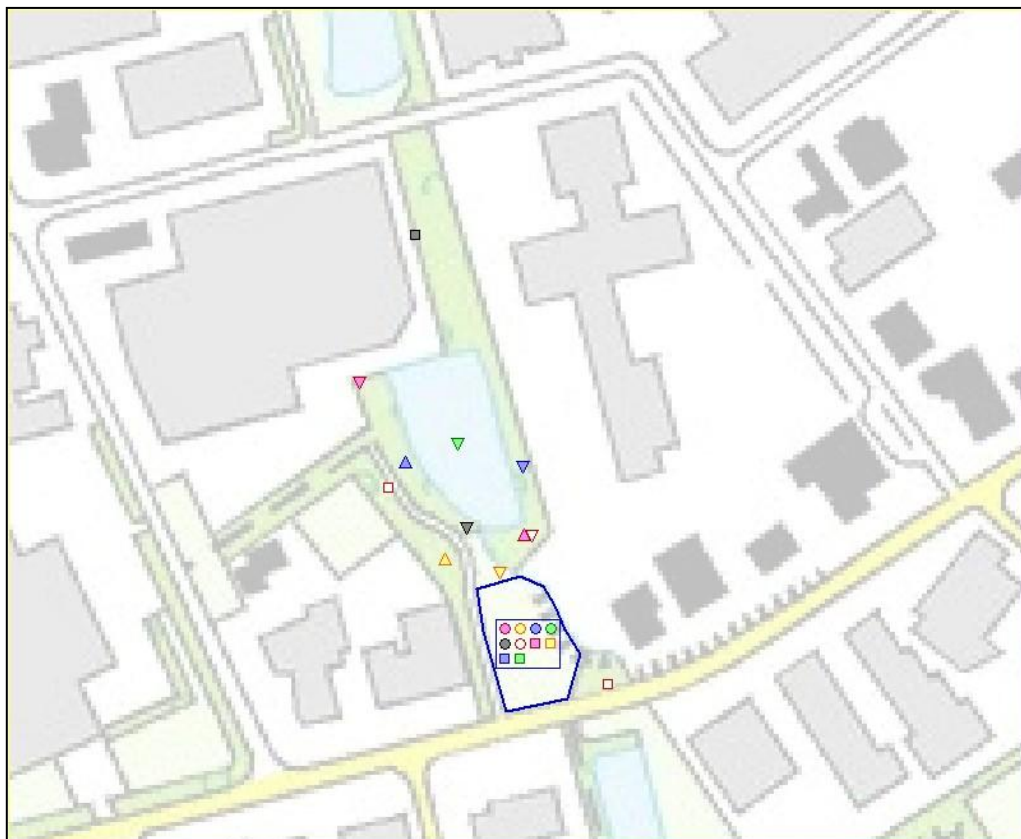
● Hondsdraf
■ Kleine brandnetel
■ Winterkoning
▼ Koolmees
▲ Putter

Kavel 3. Vleermuizen

- ◻ Kleine dwergvleermuis
- ◻ Dwergvleermuis

Kavel 3. Overige soorten

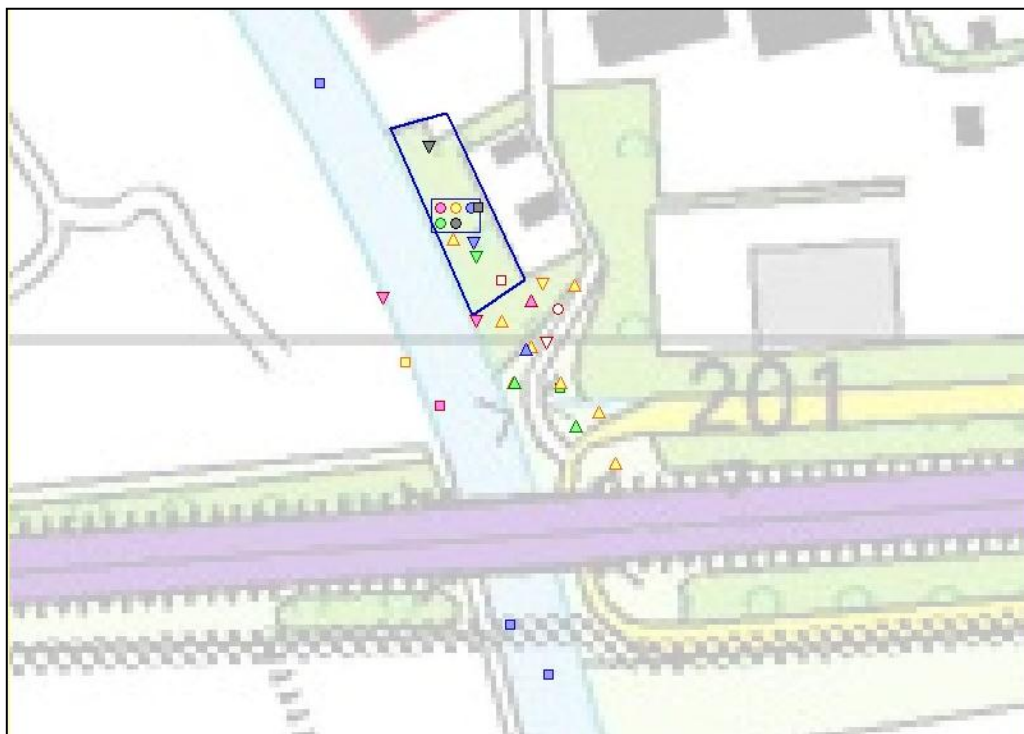
◻ Mol	◻ Konijn	◻ Madelietje	◻ Akkerdistel
◻ Speerdistel	◻ Kweek	◻ Zachte ooievaarsbek	◻ Ridderzuring
◻ Kleine brandnetel	◻ Gewone braam	◻ Grote kaardebol	◻ Brede wespenorchis
◻ Gewone vogelmelk	◻ Knoopkruid	◻ Buizerd	◻ Meerkoet
◻ Merel	◻ Koolmees	◻ Boomkruiper	◻ Vink
◻ Groenling			

Kavel 4. Vleermuizen

- Dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Watervleermuis
- Ruige dwergvleermuis

Kavel 4. Overige soorten

● Look-zonder-look	● Peen	● Hondsdraif	● Klimop
● Speenkruid	○ Gewone vogelmelk	■ Grauwe Gans	■ Waterhoen
■ Meerkoet	■ Winterkoning	■ Roodborst	■ Merel
▼ Kleine Karekiet	▼ Zwartkop	▼ Grauwe Vliegenvanger	▼ Pimpelmees
▼ Koolmees	▼ Ekster	▲ Vink	▲ Mol
▲ Citroenvlinder	▲ Kleine vos		

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

